

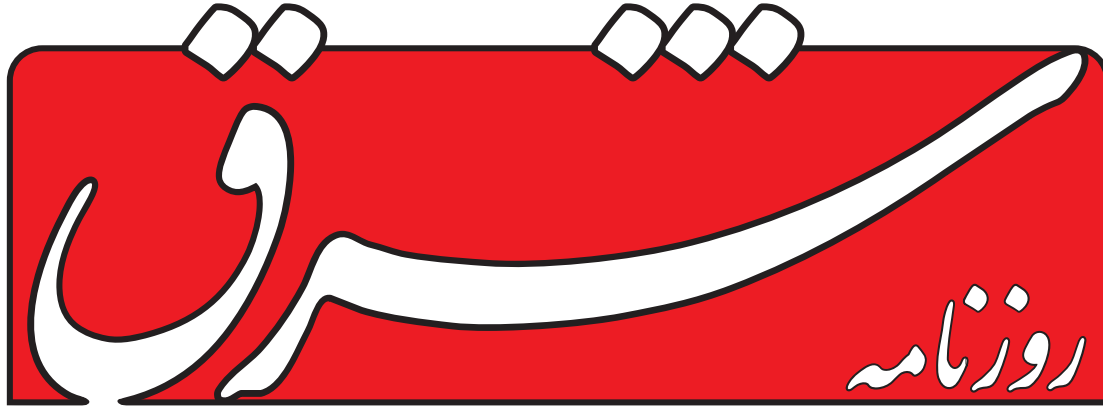
گوروش احمدی

دیپلمات پیشین

در پی اظهارات اخیر ترامپ درباره ارسال نامه به رهبری و صحبت از معامله با منازعه، شاهد اظهارات مهم رهبری در دیدار رضانی ایشان بودیم؛ اظهاراتی که با برداشت‌های متفاوتی همراه شد. یک برداشت این است که ایشان در این اظهارات مذاکره درباره برنامه هسته‌ای را رد نکردند. ایشان خاطرنشان ساختند: «مسئله آنها فقط مسئله هسته‌ای نیست، بلکه مذاکره برای آنها راه و مسیری برای طرح توقعات جدید از جمله در زمینه امکانات دفاعی و توانایی‌های بین‌المللی و برد موشک و... است که قطعاً پذیرفته و برآورده نمی‌شود». توییت نمایندگی ایران در سازمان ملل دایر بر اینکه «اگر مقصود از مذاکره دستیابی به هدف رفع نگرانی از احتمال نظامی شدن برنامه هسته‌ای ایران باشد، قابل بررسی است»، منعکس‌کننده برداشت مشابهی است و می‌تواند تأییدی بر شکل‌گیری تحولی در موضع ایران باشد.

سؤال مستتر در اظهارات رهبری مبنی بر اینکه آمریکا در چه مواردی می‌خواهد با ایران گفت‌وگو کند، در ماه‌های اخیر همواره مورد بحث قرار داشته است. ارزیابی نگارنده همواره این بوده است که برنامه هسته‌ای با فاصله زیاد از بقیه موضوعات مهم‌ترین و شاید تنها اولویت ترامپ است. در دستورالعمل ششم فوریه درباره «فشار حداکثری» تنها از «بمب هسته‌ای» و «موشک‌های بالستیک قاره‌پیما» به‌عنوان خط قرمز سخن رفته است. درباره برنامه موشکی و سلاح‌های متعارف تنها سخن از «مخالفت با توسعه هرچه بیشتر» در این حوزه‌ها بود و در مورد منطقه نیز لفاظی‌های همیشگی در مورد «خنثی کردن» اقدامات ایران تکرار شده بود. ضمن اینکه تاکنون نشانه‌ای حاکی از اهمیت داشتن نقش ایران در منطقه برای ترامپ ندیده‌ایم. او اگرچه از عملکرد گروه‌های منطقه‌ای متحد ایران در گذشته انتقاد کرده، اما در این اواخر سخنی راجع به این گروه‌ها که ناظر به آینده باشد، نگفته است. دلیل این رویکرد می‌تواند تحولات یکی، دوساله اخیر در منطقه و این تصور باشد که متحدان منطقه‌ای ایران به‌شدت ضعیف شده‌اند و شرایط به گونه‌ای رقم خورده که بازسازی آنها چندان عملی نیست. برنامه موشکی ایران با برد محدود کنونی نیز برنامه‌های متعارف و کاملاً قابل دفاع است و ایران در شرایطی که دربره نیروی هوایی با محدودیت مواجه است، هرگز نباید و نه می‌تواند در مورد این قابلیت دفاعی دست به هیچ‌گونه عقب‌نشینی بزند. و این نکته‌ای است که بعید است طرف آمریکایی از آن غافل باشد. اینکه در این مقطع به نظر می‌رسد کشورهایی مانند عربستان اکنون برعکس سال ۱۳۹۴ موافق توافق بین ایران و آمریکا هستند، می‌تواند حاکی از آن باشد که آنها نیز برخلاف گذشته در مورد متحدان منطقه‌ای و برنامه موشکی ایران نگرانی ندارند.

به هر صورت، طرفین می‌توانند با تبادل نظر مستقیم و بدون واسطه از موضوعات مدنظر یکدیگر مطلع شوند. قطعاً موضع‌گیری‌های علنی سیاستمداران را هرگز نباید به حساب مواضع واقعی آنها گذاشت، چراکه اظهارات علنی متوجه مخاطبان متعدد است. کشورها تنها از طریق تماس حضوری می‌توانند از مواضع و خواسته‌های واقعی یکدیگر مطلع شوند. حتی مرسوم است که کشورها درباره محتوای مباحث در ابتدا صرفاً به طرح مواضع مذاکراتی خود بپردازند و مواضع نهایی و واقعی تنها در جریان چانه‌زنی و بده‌بستان مشخص شود. به‌علاوه شک نباید داشت که در هیچ اتاق مذاکره‌ای هیچ طرفی امکان تحمیل نظرش به طرف دیگر را ندارد و در هر مقطعی برای طرفین ترک مذاکره و اعلام دلیل شکست یا توقف یا تعلیق مذاکرات وجود دارد. مذاکرات اخیر زلنسکی با ترامپ نمونه گویایی بود. بعد از اینکه ترامپ با پیش‌شرط زلنسکی برای ارائه تضمین امنیتی به اوکرین موافقت نکرد و مذاکره به شکست انجامید، او و معاونش تصمیم به تحقیر زلنسکی در ملاعام داشتند. اما برنده اتفاقی که افتاد، زلنسکی بود. او نه‌تنها شرایط ترامپ را پذیرفت، بلکه در داخل کاخ سفید و در مقابل دوربین‌ها در برابر او ایستاد و لطمه‌های جدی به اعتبار او زد و افکار عمومی و بسیاری از دولت‌ها (غیر از دولت روسیه) نیز حق را به زلنسکی دادند. البته الگوی رفتاری ترامپ هم مهم است. رابطه او با رهبر کره شمالی در گذشته حکایت از الگوی رفتاری او دارد. بعد از اینکه ترامپ در آوریل ۲۰۱۷ کیم جونگ اون را «توله‌سگ مریض» خواند و از «اتش و خشم» علیه کره شمالی گفت، بعد از ملاقاتی که با او در ژوئن ۲۰۱۸ داشت، در اکتبر ۲۰۱۸ او را دوست خود خواند و گفت «عاشق» شده‌اند.

سه شنبه ۲۱ اسفند ۱۴۰۳
۱۰ رمضان ۱۴۴۶
۱۱ مارس ۲۰۲۵
سال بیست و یکم
شماره ۵۰۷۱
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

بقایای: سخنگوی وزارت خارجه:
هیچ‌گاه باب مذاکره را
نبسته‌ایم

در «شرق» امروز می‌خوانید: گزارش «شرق» از افزایش تعرفه برق مردم سیستان و بلوچستان • سمندر خوشبختی نمی‌آورد • فقر با ایران چه خواهد کرد؟/ فرنود حسنی

انتقاد از تجمعات پر حرف و حدیث حجاب با شائبه‌های اقتصادی صدای رادیکال‌ها را در آورد

یورش به یک تذکر

- احمد انارکی، نماینده مجلس: تصمیم سران قوا مبنی بر اجرا نشدن قانون حجاب باید مورد احترام قرار گیرد تا از تنش‌های اجتماعی جلوگیری شود
- نیک‌بین، نماینده مجلس: دستگاه‌های امنیتی در نامه‌ای به مجلس دریافت پول برای تجمع مقابل مجلس را تأیید کرده‌اند

گزارش تیتربیک را در صفحه ۲ بخوانید

گفت‌وگوی محمدرضا یزدان پرست با سیمیا تیرانداز هنرمند باید طرف حق و حقیقت باشد

برای دیدن گفت‌وگو اینجا را اسکن کنید

این گفت‌وگو را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: سیمینا تیرانداز

برگزیده‌ها

حقوقدانان از اهمیت ایجاد فرصت برابر برای همه زندانیان در بهره‌مندی از مرخصی عید نوروز گفتند
زندانیان سیاسی را برای مرخصی عیدانه فراموش نکنید

کارنی به جنگ تجاری با ترامپ و مقابله با تبعات مدیریت ضعیف ترودو می‌رود
از بانکداری به سیاست‌مداری

گفت‌وگوی «شرق» با خواهر منصوره قدیری جاوید، خبرنگار ایرنا که به دست شوهرش به قتل رسید
فقط قصاص می‌خواهیم

وحید شقایی، اقتصاددان، با اشاره به وعده پزشک‌های مبنی بر تخصص‌محوری به تداوم رویکرد اقتصاد دستوری انتقاد کرد
دخالت غیرکارشناسی وزیر راه در اقتصاد

نگاه
زنان و روز زن
یادداشتی از سیمین حاجی‌پور ساردویی

یادداشت

عاقبت مسعود

حسین حقوقی کارشناس اقتصادی

«ای که دست می‌رسد کاری بکن، بیش از آن کز...» (شیخ اجل سعدی)
۱- آقای پزشک‌های در جلسه مسئولان نظام از اجرای پنج برنامه کلی اقتصادی سخن گفتند؛ برنامه‌های رشد تولید، کنترل تورم، رسیدگی به مشکلات معیشتی، رفع ناترازی‌ها و اجرای پروژه‌های راهبردی ملی. اجرای این پروژه‌ها و مثلاً همان اولی یعنی «رشد تولید» که طبق گزارش اخیر اتاق ایران برای سومین ماه متوالی وضعیت رکودی داشته (۱۲/۱۸) و طبق گزارش حسابداری ملی با رشد صفر درصدی در سال جاری در بخش صنایع و معادن رویه‌رو است (۱۲/۱۶). جز اصلاحات ساختاری و تحول در حکمرانی عمومی ممکن نیست.

وقتی
ضمیمه فناوری و اکوسیستم استارت‌آپی روزنامه شرق

پرواز در قفسی

چهارشنبه ۲۲ اسفند منتشر می‌شود

شماره تلفن سفارشات ۰۲۱۸۸۹۴۲۰۳۵ | ۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴

یادداشت

استعلام محوری در آمایش سرزمین؛ تحول یا استحاله؟

هر چند بیش از ۵۰ سال از ورود آمایش سرزمین به نظام برنامه‌ریزی و مدیریت کشور گذشته و تا به امروز چهار دور مطالعات سراسری آمایش سرزمین در کشور با محوریت سازمان برنامه و بودجه کشور انجام شده است، اما می‌توان در این دوره زمانی در مجموع دو نقطه عطف مهم را برشمرد: نقطه عطف اول به «تحول» آمایش سرزمین و نقطه عطف دوم به «استحاله» آمایش سرزمین تعبیر می‌شود. چرا که می‌گوییم تحول؟ چون در اواخر دولت دوازدهم و با توجه به تکلیف بند الف ماده ۲۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، دولت وقت تصمیم گرفت با همه اماواگرهای فرارو، در نهایت آمایش سرزمین را در پایان دور سوم مطالعات سراسری (که بیش از ۱۳ سال طول کشیده بود) از فاز «همیشه در حال مطالعه» خارج کرده و اسناد ملی و استانی آمایش سرزمین را از درون انبوهی از مطالعات انجام‌شده استخراج کرده و با تصویب و ابلاغ آن، گامی مهم در راستای قرارگیری حکمرانی توسعه بر مدار آمایش سرزمین بردارد. با وجود این تصویب و ابلاغ اسناد آمایش سرزمین در سال ۱۳۹۹ حالی از ایراد و اشکال نبود و بر این اساس تدبیر این بود که مشکل رعایت‌نشدن سلسله مراتب اسناد (تقدم تدوین سند

امیرتاهمی

مینوخالقی

منطقه‌ای، جولانی تلاش کرد خود را از یک فرمانده جهادی به یک سیاستمدار محلی تبدیل کند. در سال‌های اخیر، او با پوشیدن لباس‌های مدرن و کت و شلوار، سعی در نشان دادن چهره‌های متفاوت از خود داشت. برخی رسانه‌های غربی نیز کوشیدند او را به‌عنوان گزینده‌ای برای آینده سیاسی شمال سوریه معرفی کنند. اما حقیقت این است که این تغییر ظاهری، نه از روی تحول فکری، بلکه برای تأمین منافع بیکانگان و دریافت حمایت‌های بیشتر بود.

اکنون با شدت گرفتن درگیری‌ها در سوریه، جولانی بار دیگر نقاب خود را کنار زده و نشان داده که همچنان به ایدئولوژی تکفیری خود پایبند است. گزارش‌ها حاکی از آن است که نیروهای تحریرالشام، با دستور مستقیم او، موج جدیدی از حملات علیه علویان را آغاز کرده‌اند. قتل‌عام غیرنظامیان، تخریب روستاها و اعمال فشار بر اقلیت‌های مذهبی، همه نشان‌دهنده بازگشت جولانی به همان روش‌های گذشته است.

اکنون در قامت یک شریک منطقه‌ای برای برخی قدرت‌ها ظاهر شده، خود را به همان تنظیمات کارخانه‌ای بازگردانده و نقاب شعارهای حقوق بشر دوستانه را بر زمین انداخته است.

آنچه مسلم است، این است که هیچ کشوری پس از تغییرات ساختاری در حاکمیت، با تکیه بر نیروهای بیکانه‌ای که چشم طمع بر خاک آن کشور و تجزیه و الحاق به خود دارند یا آن سرزمین را وجه‌المصالحه برنامه‌های آتی خود می‌دانند؛ به استقلال، امنیت و آزادی دسترسی پیدا نخواهد کرد و روی آرامش نخواهد دید.

آینده سوریه در حال‌های از ابهام است و دخالت نیروهای خارجی در این کشور، نه‌تنها سوریه بلکه منطقه را به سوی ناامنی سوق خواهد داد.

شاید کمتر کسی باور داشت تروزیستی که روزگاری در رأس هیئت تحریرالشام بود و باورهای افراطی و ساختارشکن دینی داشت، پس از ساقط کردن حکومت اسد و تشکیل دولت جدید، تغییرات ظاهری پیدا کند، کت و شلوار بپوشد، کراوات بزند و از حقوق زنان و اقلیت‌ها بگوید و حتی درباره موضوعاتی مانند حجاب نیز رفتاری منطقی و آرام همراه با امر به معروف و بدو تعصب در پیش گیرد.

اما آیا به‌راستی باطن و جهان‌بینی او دستخوش تغییری ساختاری شده بود یا جزم‌اندیشی دینی بر جای خود باقی بود و تنها نقاب تغییرات ظاهری آمان را حمل می‌کرد؟

ابومحمد الجولانی یکی از چهره‌های مرموز و پرحاشیه در بحران سوریه است. نام اصلی او «احمد حسین الشرح» است و بنا بر روایتی، در سال ۱۹۸۲ در شهر دیرالزور سوریه در خانواده‌ای سنی‌مذهب متولد شد. برخلاف بسیاری از تروزیست‌های شناخته‌شده، او از طبقه‌های متوسط و تحصیل‌کرده می‌آید و حتی مدتی در دانشگاه دمشق در رشته رسانه تحصیل کرد، اما جنگ عراق و اشغال این کشور به دست آمریکا در سال ۲۰۰۳، مسیر زندگی‌اش را تغییر داد.

جولانی در همان سال برای جنگیدن در کنار القاعده راهی عراق شد و تحت فرماندهی ابومصعب الزرقاوی که به پی‌رحمی شهره بود، قرار گرفت. او در حملات متعددی علیه نیروهای آمریکایی و شیعیان عراق مشارکت داشت و پس از کشته شدن الزرقاوی در سال ۲۰۰۶، نقش برجسته‌تری در سازمان‌دهی شاخه عراقی القاعده ایفا کرد. با آغاز جنگ داخلی سوریه در سال ۲۰۱۱، القاعده تصمیم گرفت پایگاه جدیدی در این کشور ایجاد کند و جولانی را به‌عنوان مسئول شاخه سوری این گروه، یعنی «جبهه النصره»، منصوب کرد.

جبهه النصره در سال‌های اولیه جنگ سوریه، با بمب‌گذاری‌های انتحاری، قتل‌های هدفمند و اشغال شهرها، یکی از خطرناک‌ترین گروه‌های تروزیستی منطقه بود. اما زمانی که نام آن در فهرست سازمان‌های تروزیستی قرار گرفت، جولانی تصمیم گرفت تاکتیک خود را تغییر دهد. او در سال ۲۰۱۶ اعلام کرد که از القاعده جدا شده و گروهش را به «جبهه فتح‌الشام» تغییر نام داد. این اقدام که بسیاری آن را یک نمایش برای فریب افکار عمومی می‌دانستند، باعث شد تا برخی کشورها، به‌ویژه ترکیه، درهای خود را به روی او باز کنند. در سال ۲۰۱۷، این گروه بار دیگر تغییر نام داد و به «هیئت تحریرالشام» تبدیل شد.

با حمایت‌های پنهان و آشکار برخی قدرت‌های

برادر گرامی
جناب آقای دکتر مصطفی کواکبیان
درگذشت برادر گرامتان را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم غفران و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو مندیم.
مهدی رحمانیان

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۶۰ ۳۶ ۱۱۹

WWW.SHARGHDAILY.IR

ارتباط با روزنامه شرق
T.ME/ALOSHARGH

WWW.SHARGHDAILY.IR